

תשקיף למגמה: מורשה לנגישות השירות

ענף: נגישות (49)

מגמה: 4902

מסלול הכשרה: מבוגרים / במימון עצמי

ירושלים, תשע"ח, 2018

1 אודות המקצוע והמגמה

מורשה לנגישות השירות מייעץ ומאשר התאמות נגישות מתוקף הוראות חוק שוויון לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח, 1998 ותקנותיו, חוק התכנון והבניה ותקנותיו וחוק רישוי עסקים ותקנותיו; הוא מגבש את הדרישות לגבי נגישות השירות על פי החוקים והתקנות הרלוונטיים; בודק את הנגישות הקיימת/המתוכננת ומאתר חסמים ומחסומים רלוונטיים; סוקר, מלווה, מתעד תכנון ראשוני ומייעץ לאור שינויים והתפתחויות בתכנון; מגבש המלצות למקום ולשירות המתוכנן או הקיים; מורשה נגישות השירות כותב חוות דעת, סיכומים ותזכירים הנוגעים לתחום אחריותו; מייעץ למורשה לנגישות מתו"ס בהתאמות נגישות למקום ציבורי שאינו בניין, בהתאמות נגישות לאתר ולצורך קבלת היתר בניה; הוא מדריך, מייעץ ומסייע בתחום אחריותו;

הכשרה זו כוללת:

- א. הכשרת מורשים לנגישות השירות מיומנים ומקצועיים ע"י הענקת הכלים, השיטות והאמצעים הנחוצים לביצוע משימותיהם, כמוגדר בחוק.
- ב. הטמעת הנושא בקרב המשתתפים וחשיפתם לציבור האנשים עם מוגבלות כך שיוכלו להוות סוכני שינוי, בנוסף לתפקידם הסטטוטורי.

2 תנאי קבלה

1. בעל מקצוע אקדמי או טכנולוגי מתאים, כמצוין בחוק ובתקנות (ראה נספח מצורף).
2. ניסיון מעשי של שלוש שנים לפחות במקצוע האקדמי או הטכנולוגי אותו למד, וניסיון מעשי של שנה לפחות בתחום הנגישות לאנשים עם מוגבלות.
3. ועדת קבלה.

הערות

- א. כל הנאמר בלשון זכר הכוונה גם ללשון נקבה. כל ההכשרות פתוחות בפני מועמדים ומועמדות כאחד.
- ב. ייתכנו שינויים במערכת שעות או בפרטי המקצוע. המהדורה האחרונה כפי שמאושרת בעת פתיחת קורס היא הגרסה הקובעת.

3 מבנה כללי של התכנית ומקצועות הלימוד העיקריים

הערות	שעות לימוד			פירוט מקצועות/נושאים
	סה"כ	מעשי	עיוני	
<p>¹ החלטה בדבר הצורך במכילות תיקבע ע"י ועדת הקבלה בהתאם לפרופיל ורקע המשתתף. (סעיפים 1 ו-2 מתייחסים לשתי מכילות נפרדות). המכילה תבצע טרם פתיחת הקורס.</p>	(40)	(--)	(40)	מכילות¹
	20	--	20	1. מוגבלות, תפקוד, חסמים והסרתם: הסברים לגבי סוגי מוגבלויות, התאמות, כולל אביזרי עזר ואמצעי עזר, מפגשים עם אנשים עם מוגבלות, התנסות חווייתית.
	20	--	20	2. קריאת תכניות: הבנת תהליך התכנון והבנייה – היתר, מתן אישור לחיבור לתשתיות, טופס 4, למידת סימנים מוסכמים.
	(28)	(--)	(28)	מקצועות התשתית
<p>¹ יועבר ע"י משפטן</p> <p>² פרקים א-ג ו-ה לחוק (סימנים א-י) בחוק השוויון - רוחב היריעה והיקף תחומי החיים הכלולים בחוק</p> <p>³ פרק ד לחוק ותקנות השתתפות המדינה במימון התאמות; סעיף 19 לד לחוק וטיוטת תקנות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה; תקנות נגישות להכשרה מקצועית, טיוטת תקנות השכלה גבוהה</p> <p>⁴ סעיף 8 לחוק רישוי עסקים</p> <p>⁵ חוק הכתוביות וערוץ הכנסת</p>	28	--	28	<p>3. חקיקה ומשפט</p> <p>3.1 טקסט משפטי: כיצד לקרוא, להבין ולנתח טקסט משפטי – הבנת מינוחים משפטיים בסיסיים¹</p> <p>3.2 חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות:²</p> <p>3.3 הרקע לחקיקה, מעבר ממודל החסד למודל הזכות;</p> <p>3.4 סקירה ומיפוי של החוקים, התקנות והתקנים;</p> <p>3.5 מושגי יסוד – איסור אפליה, נגישות למקום ציבורי ולשירות ציבורי התאמות פרטניות³</p> <p>3.6 חוק רישוי עסקים – מטרות החוק⁴</p> <p>3.7 חוק הכתוביות: חובת הגופים המשדרים לתרגום בעזרת כתוביות ושפת סימנים⁵</p>

הערות	שעות לימוד			פירוט מקצועות/נושאים
	סה"כ (152)	מעשי (52)	עיוני (100)	
				תורת המקצוע – ליבה
<p>4. התנהלות מקצועית עקרונית בסיסיים בעבודת המורשה:</p> <p>4.1. סמכות ואחריות המורשה לנגישות השירות⁶</p> <p>4.2. חובת ההתייעצות⁷</p> <p>4.3. עריכת ביקורת, חוות דעת, אישור ותוכניות הנגשה⁸</p> <p>4.4. משרדי ממשלה ותחומי א</p> <p>4.5. סמכויות הנציבות⁹</p>	20	4	16	
<p>6 תקנות נגישות השירות; חובת הבדיקה עפ"י התקנות ותקנות בניין קיים (כולל הבדיקה הנוספת – תקנה 3)</p> <p>7 החלקים הרלוונטיים בתקנות אתר, מקום שאינו בניין ותקנות התכנון והבנייה</p> <p>8 לפי טופסי בדיקה וטופס רישוי עסקים באתר הנציבות, כולל תרגול במילוי הטפסים</p> <p>9 פרק ה1 (סימן יב-יד) ופרק ו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות</p>	80	10	70	<p>5. פרקטיקום נגישות</p> <p>5.1. תחבורה ציבורית נגישות בתחבורה אווירית, ימית ויבשתית¹⁰</p> <p>5.2. הכשרה מקצועית, חינוך והשכלה – שירותי חינוך השכלה והכשרה¹¹</p> <p>5.3. שעת חירום, שירותי בטחון והצלה – פינוי וחילוץ, מקלטים, בטחון והצלה¹²</p> <p>5.4. תשתיות וסביבה – אתרי טבע, גני שעשועים, גנים ציבוריים, בתי עלמין¹³</p> <p>5.5. בריאות – בתי חולים, קופות חולים¹⁴</p> <p>5.6. בניין חדש ו/או חדש, לפי העניין, ושירות:</p>

הערות	שעות לימוד			פירוט מקצועות/נושאים
	סה"כ	מעשי	עיוני	
<p>15 תקנות בניין קיים; פרק ד לתקנות נגשות השירות</p> <p>16 פרק ה סימן ב לתקנות נגשות השירות</p> <p>17 פרק ג לתקנות נגשות השירות</p> <p>18 פרק ה סימן ג לתקנות נגשות השירות</p> <p>19 פרק התקהלות בתקנות מקום קיים ופרק ה סימן ט לתקנות נגשות השירות; פרק מקומות לאכסניה בתקנות מקום קיים ופרק ה סימנים טז, יד ויז לתקנות נגשות השירות וסימנים רלוונטיים נוספים</p> <p>* כולל הגשת 2 תרגילים בבניית טפסי בדיקה ייעודיים לשירותים שונים</p>				<p>5.6.1 הנגשת המקום בו ניתן השירות¹⁵</p> <p>5.6.2 הנגשת מידע¹⁶</p> <p>5.6.3 הנגשת נהלים 17</p> <p>5.6.4 הנגשת אינטרנט 18</p> <p>5.6.5 דרישות נוספות לשירותים מיוחדים כגון אירועים, הארחה, מגורים ולינה, ספריות, סוורים, ספורט ופנאי¹⁹</p>
<p>לפיזור במהלך הקורס</p> <p>כולל הגשת 2 תרגילים מעשיים/ דו"חות ודיון עליהם</p>	24	24	--	6. סוורים
כישורי עבודה				
	(28)	(14)	(14)	
<p>20 הכשרת עובדים ונותני שירות בארגון; דגמים להובלת שינוי (top down, bottom up)</p> <p>21 פרק ז (תקנה 91) לתקנות נגשות השירות והחלטת הממשלה</p>	8	--	8	<p>7. הטמעה והכשרה</p> <p>7.1 תהליך הטמעת שינוי בארגונים, בדגש על הטמעת נגשות²⁰</p> <p>7.2 מובילי השינוי בארגון – רכז נגשות, ממונה שוויון, מורשים לנגשות²¹</p>
	20	14	6	8. פרויקט גמר ²²
22 אבחון וניתוח שירות ציבורי				<p>8.1 כללים לכתיבת והגשת פרויקט גמר.</p> <p>הצגת פרויקטים בכיתה ודיון</p>
	220	52	168	סה"כ שעות (מוסדיות)

בחינות ותעודות - לאחר עמידה בכל דרישות תכנית הלימודים

4

בחינות

1. **בחינות חיצוניות:**
  - א. בחינה עיונית: מורשה לנגישות השירות- תורת המקצוע (ציון עובר 70).
  - ב. פרויקט גמר: מורשה נגישות השירות. הצגה והגנה (ציון עובר – 70).
2. **בחינות פנימיות:**
 בחינות מעשיות (ציון עובר – 70), 4 תרגילים מעשיים בהתאם לתכנית הלימודים, ראה הערות בפרקים 3,4):
  - א. היכרות עם שירות נגיש/לא נגיש.
  - ב. היכרות עם נגישות השירות בשטח.
  - ג. סוגי שירותים והתאמות ייחודיות נדרשות.
  - ד. טופסי בדיקה ייעודיים.

תעודות

- תעודת גמר** – מורשה לנגישות השירות.
- תעודת מקצוע** – מורשה לנגישות השירות.
 (התעודה תוענק למי שעמד בהצלחה בכל דרישות הקורס, לרבות נוכחות בשיעורים, עמידה בבחינות והגשת פרויקט גמר).

הערות

1. ניתן לערוך שינויים פנימיים בהיקף של עד 20% למעט פרויקט גמר ומבלי לבטל מקצוע לימוד שלם באישור הפיקוח המקצועי.
2. פעולה זו תתבצע בהתאם לנהלי האגף.

פטורים מנושאי לימוד לזכאים:

פרק 1 – 20 או 40 שעות, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.

נספח : תנאי קבלה לקורס מורשי נגישות שירות (סעיף 1)

1. מקצוע אקדמי או טכנולוגי מתאים הוא אחד מאלה: מקצוע מתאים כאמור בפסקת משנה (ב) של סעיף 19מא(ג)1, לצורך הכרה במורשה לנגישות השירות הוא כל אחד מן המקצועות המנויים באותה פסקת משנה, וכן סוציולוג, מהנדס תעשייה וניהול, מעצב פנים, עוסק בחינוך, עוסק במדעי ההתנהגות, אם הם בעלי תואר אקדמי בתחום העיסוק, וכל בעל מקצוע אקדמי אחר שיש לו תעודת מוסמך לפחות.